

NÓGRÁDI LAPOK

és HONTI HIRADÓ.

Politikai, társadalmi s közgazdasági hetilap.

Előfizetési feltételek:
Egy évre 6 frt. Fél évre 3 frt.
Hónapokra 1 frt 50 kr.
Egyes adom ára 15 krajczár.
Külföldi postán a kiadóhivatalnál lehet B.-Gyarmaton.

A lap szellemi részére a a nyilatkozat vonatkozó minden közlemények a szerkesztőhöz küldendők.
Bel- és külföldi hírlapok számára hirdetésményeket elfogad. Képek Károly hirdetésmény-készítő irodája Budapest, 3. sz. utca, 14. sz. ajtó.

Hirdetési díjak:
Öt határozott példány 5 kr. Helyes minden bel-
külföldi 30 kr.
Nyilatkozat garancia 20 kr.

Nagyobb és többes példányok jutányos
áron szállítanak.
Külföldi postán, reklamációk, és hirdetések
a kiadóhoz tartoznak.

Előfizetési felhívás

„Nógrádi Lapok“
1878-ik évfolyamára.

Előfizetési feltételek:

Egy évre 6 frt.
Fél évre 3 frt.
Hónapokra 1 „ 50 kr.
Egy hónapra — „ 50 kr.

Az előfizetési pénsek egyedül a kiadó
hoz utalva, — legbiztosabban posta-
utalvánnyal — a nyomtatandó példányok
s pontos kiadások tekintetéből, mielőbb
beküldendők.

B.-Gyarmat jul. 19-án.

Muzalay Sándor ellenzéki kép-
viselőjelölt mint jelöltük, a múlt
vasárnap találkoztunk választóival a
„Balassa“ fogadóban. Az ügyesen
rangírozott fogadtatás bizonyára buz-
dítólag fog hatni rá, hogy magát
az előtérnek annál bátrabban kitegye.
Az ügyes rendezők semmit sem felejt-
ettek ki programjukból, hogy a
hűbő székletes legyen, a virágzó
hajadonok egyaránt szerepeljenek a
pénzért fogadott banderistákkal és
éktelenül ordító kortesokkal.

Muzalay úrnak tetszik a szem-
képrázatos jelenet, mert valószínű,
hogy élemedett kora miatt előbbi
elhátróztatásához mely szerint a kép-
viselőtől végleg visszavonulni akart,
hú maradt; s ha fellép, úgy inkább
a nógrádi járásban teni azt, hol őt
a következőség motte volt. —
Igy állván a dolgok, vagy Muzalay
úr mellőzte a nógrádi járást, vagy
a nógrádi járás mellőzte őt. Elő
estben Muzalay úr lelkiismeretét,
melyen a hiú ambíció vett erőt, a
következetlenség vádját méltán bant-
hatja; a második estben a b.-gyar-
mati választó kerület habarék-pártja
a mellőzött képviselő kijelölésével
nem ad tanúságot arról, hogy a kép-
viselői jeles tulajdonok: szilárd és
következetes jellem, — magas kép-
zettség és tetterő — szolgáljanak
irányadóként.

Akármit áll azonban a dolog,
Muzalay úr soha se higgye, hogy őt
pártjának közbizalma emelte a jelöl-
tek sorába. Egy részt a kényszerűség,
hogy más nem adta rá magát olyan
szerepre, melyet annyi garancia nél-
küli választó támogat s mely csak
roppant anyagi áldozatok mellett
jászható. — „Balekfogásnak“ ne-
vezi ezt a modern szójárás. Másrészt
a függetlenségi élvűek roppant gyar-
lósa és ügyetlensége indokolja a
kijelölést, melynek élén a Kacs-
kócsok vakbuzgósa áll.

Mi őszinte tisztelői vagyunk a
közjogi ellenzéknek, de nem a b.-gyar-
matinak, mely Majthényi Péter úr
bevetése és az abból folyó rövid-
látás miatt a conservatívek karjaiba
vetette magát.

A b.-gyarmati járás független
közjogi ellenzék előtt azonban még
nyitva áll az út, hogy a Kacs-
kócsok által rendezett comédiából ki-
lépve, a baracconi jólat szerint ha-
ladjon rendeltetés felé. Nem kötheti
le ama fogás, mely őt a július 7-ki
örökösleten a conservatívekben fo-
gadalomszorúlag tömörít, mert egy
két választó nyilatkozata még nem
az egésznek akarata. Ez a b.-gyar-
mati járás közjogi ellenzéké részint
önbecsülés, részint a parlamentbe
küldhető s határozott programmal
bíró egyén kijelölése miatt kell hogy
meg tegye. Mert olyan program,
mind a milyet Muzalay hallatott, nem
nyújthat biztosítékot. Muzalay pro-
gramjából csak azt lehetett kivenni,
hogy most már itt az idő, mikor
opponálni lehet; de hogy kell-e és
mért? abba nem tudott belebocaát-
kozni. Oly ügy, oly logicitlan, oly
elcsúszott, és csak a középkerületi szó-
noklat kellőkeivel sem bíró tömke-
leg volt az, mely után méltán saj-
nálkozhatik a közjogi ellenzék igazi
része, hogy így ráesdette magát.

Ezt a silányságot Szontagh Pál
nagyasszony programbeszédétől sz-
szehasonlítva, eszünkbe jut a denovér
és magarópti saakcsely.

Hire szavazunk?

Elítélem a kormányt s annak közgeit,
ha a hivatalos hatalmat többség-toborzásra
használja; de elítélem az ellenzékot is, ha
indokolatlanul a hazaszerzés szegénybelyegét
súll a kormánypart bomlokára akkor, midőn
több mint valószínű, hogy érdemeket szerzett
a haza iránt, midőn kellemtelen de előd-
zatlan kötelességét híven teljesítette.

A választásig hátralévő kis időt jobban
fő nem használhatjuk, mintha döntés a
egymás megbuzgósítása helyett az eszméket
tisztítsuk: az okból szellemi párvadatra
bírom fel az ellenzék értelmiségét. A hely-
reigazítást későbbre fogadom, mert ma-
gamat eszlatkozhatatlannak nem tartom.

Az osztrák-magyar monarchia európai
szükségesség. A dualizmus a monarchia élet-
eleme; mert túl a Lajthán a nyolcz millió
német, Lajthán innen pedig a hét millió
magyar képezi az önmegtartó kecsot azon
kisebb nemzetiségek közt, melyeket a gond-
viselés az osztrák és magyar államokban
elhelyeztet.

A magyar nemzet csak a történelmi
alapon állhat biztosan. Sorra az uralkodó
házzal egy ószo van köze, hogy vagy
együtt virágozzon, vagy együtt bukjon;
mert az osztrák államnak, s a nyolcz mil-
lió németnek van bőve tartozni: de mi be

vagyunk élve a nagy szilárd és német
nemzetiség közt; és ha ezek megosztóná-
nak főbűnök: az uralkodó házzal együtt
alpusztulunk.

A keleti politika a monarchiának ma-
gyar felét érdekli leginkább, habár szivesen
hízem, hogy az a Bécs nem igen vágyó
egy magnagyobodott Németország vidéki vá-
rosává válni, sem pedig az osztrák bank-
rok s iparosok nem tartják Eiderádókat
Poroszország fenhatóságát; s így a monar-
chialis szövetségnek erős kapcsolai vannak,
s az okból a keleti kérdés osztrák kérdés is.

Hála a gondviselésnek, hogy az idő
szertől a külügyér gróf Andrássy, ami vé-
rünk. Egész idáig be volt gombolkozva, de
értetni kezdjék politikáját.

Az 1867. 12. törvény szerint a közös
külügyér csak a két állam kormányának
egyetértésével működhetik: s az okból a
felelősség a magyar állam kormányára is
nehézedik, de az érdemben is részeshatár
kell.

Vizsgáljuk meg tehát a legutósebb
rádat, Bosznia és Hercegovina megszállását.

Midőn a boszniai és hercegovinai lá-
zadás kitört, külügyérünk ismeretes körjegy-
sékével szabad intézmények a rendezett
állapotok behozatalára hívta fel a török
kormányt, hogy az örökös lázadásoknak
elejét vágja, s becsüsket ne háborgassanak.

Kitört a szerb és montenegrói háború.
A szerbek legyőztetésével összehűlt a konstan-
tinápoli konferencia, de a török kormány
annak határozatait visszautasította, s a ho-
lyott a szultán Mihád pasa tanácsára sza-
badelvé alkotmányt adott az egész birod-
alomnak, s még Oláh és Szerb országokat
is bele foglalta, mi ellen ezek tiltakoztak is.

Bekövetkezett az orosz betörés. A ma-
gyar nemzet ösztönzésekkel szeretett volna
segítségére menni a törökök; nem hogy
annak alattalálott rabigába hajtva, de hogy
az adott alkotmányt életbe léptetesse s
azt keleti államot alapítva. Nem volt
szövetségünk, a helyett két oldalról fenye-
getett a német és orosz. Kincstárunk is üres
volt, és küzdöttünk az állami létfunkot fo-
nyegető deficiittel. Háborúba nem kovered-
hetünk.

Az orosz háború eredménye a szent-
stefanói békekötés lett, mely eloyelással fe-
nyegette Törökországot, és módot adott
volna az oroszoknak a panslavizmus fűzkét
szítani Törökországban, míg lángba nem
borította volna hazánkat, hogy nagyra-
gyását a mi romjainkon megvalósítsa.

Külügyérünk európai konferenciát in-
dítványozott a keleti ügyek rendezésére,
mely Anglia hatalmas fellépése folytán meg-
is tartott.

A konferencia kétségen kívül sok ked-
vezményben részesítette a győtes Orosz-
országot, de másrészt meggátolni törekedett
a muszka bódításokat az által, hogy a meg-
nyírbált Törökországnak életképeségét meg-
hagyta; védvonalait, kikötőit megőrizte úgy,
hogy Törökország a maga ázsiai birtokaira
támaszkodva, ha szabad alkotmány mellett
nagy természeti erőit kifejti: még mindig
keresett barát és veszélyes ellenség lesz;
főleg midőn az Angollal véd- és dacszövet-
ségre lépett, s a Cyprus szigeten az angol
megfektetési engedte. Oláhország, Szerbia,
Montenegró magnagyobbítva s függetlenné
léve oly állapotba helyeztetek, hogy szob-
b jövőjüket önmagukkal biztosíthatják, s orosz

pártfogásra szükségük nincsen. Bolgárország,
Rumélia török fenhatóság alatt, önálló kor-
mányzatot nyertek.

A mi Bosznia és Hercegovinát illeti,
egy tekintet a térképre kellünkbe adja a
szükséges intézkedés kulcsát. Ezen országok
— melyek soká tartottak a magyar kor-
nához, — be vannak élve a magyar ko-
rona országa: közbe tartozó Dalmátia és a
határvidékünk közt, s közomszédóságban
feksznek Szerbiának és Montenegrónak,
melyek azokat egymás közt megosztani ki-
vánták volna. Törökországra nézve nem igen
fontosnak, mert elszigetelt végpontját képe-
zik, annak kevés jövődelmet adhatnak, véd-
erejét pedig az ellenséges elemek éppen nem
növelik. E két ország Törökország közvet-
len kormányzata alatt hagyatva, örökre
Eris almája lenne Szerbia és Montenegró
közé; tényleg volna a panslavizmusnak,
mely békénket, anyagi állapotunk rendes-
sét folytonosan fenyegetné: s így valamin-
t hazánk, egy a török nemzetnek is jól fel-
fogott érdekében van, hogy azt tekintélyes
haderővel megszállva tartassuk, és Angol-
országgal egyetértésben ellenőrizzenek az
átalakított keletet.

Mi lesz a megszállandó tartományok
végleges sorsa, hajos előre megfontolni. A
jelenlegi körülmények közt a magyar korona
országai közt sorozni s ez által a osztrák-
gális elemek számát szaporítani, sem volna
hazánk érdekében. Mit szál a jövő, midőn
emlékező intézkedések s jó lelkek által a
nézetek és erkölcsök megjavulnak: ki fogja
azt megmondani. Ha Törökország valaha
átengedni kezdi volna, és a horvátok meg-
emlékező a sok százados kapocsról, a
szérvénységről, őszinte kezet nyújtanának a
magyarnak: ezen elszakadt részeket legter-
ményesebb volna visszacsatolni Dalmátiával
együtt Horvátországba, s mint katolikus
s önálló nemzetiségű állam, egyik hatalma-
gátja lehetne az orosz terjeszkedésnek, mely
minden vallásnak és nemzetiségnek harcot
teszt, s mindezt oroszok.

Egyesével Bosznia és Hercegovina
megszállása, ha az Törökország beleegyezé-
sével történik, nagy borderejű politikai tény,
s a magyar nemzetnek tartós békét s nagy
anyagi jólétet biztosít; s külügyérünk
s hazai kormányunk keleti politikájáért
őcsértés helyett hálad köszönetet érdemel.

A bankkérdés elcsúszott minna. Önálló
bankot létrehozni nem lehetett, mert annak
a valuta útját állja. Ha a valuta törlesztve
s államadóságnak kifejezve lesz, s az által
államjaink felszabadulnak: ezek okoskod-
eladása, s a vételárnak aranyban és ezü-
stben lefizetése által, idővel nagyszámú nem-
zeti bankot lehetend alapítani, és az állam-
javarok birtokosainak adója is sok millió for-
int jövődelmet hozand az államnak.

Hogy a bankügyesség hasonlatlanul
jobb állapotba hozza hazánkat, mint az ed-
digi volt, azon senki sem kételkedik; mert
azonkívül, hogy hazánk állami jogegyenlő-
sége a bankkal szemben is valóssá vák:
ötven millió minimális összeg becsajtatik
hazánk ipara s kereskedelmének rendelkezé-
sére, midőn idáig öt millióval is be kel-
lett élni, s azt is teljessé szerint visszaven-
hatták.

A vámkérdés is meg van vitatva, s
kiderült, hogy az önálló vámterület káros
volna hazánkra, a közbe vámterülettel po-
dig a kiegyezkedés folytán évenként mintegy

hat milliót nyer az ország; míg a felhanyorgatott nyolcvan millió kasszadomából ilyenek csak négyezer forintot emelnek vissza kamat nélkül, míg az ország kasszája nem lesz.

Íme a költség-munkaköze mely más világitásba helyezi a kormányt és a parlamenti munkáknak működését.

Hibáztatom a derék férfiakat, kik az egyesült közép, vagyis a szabadelvű pártból kiléptek azért, mert a kormány nemely lépésével nincsnek megelégedve. Maradjanak független pártiak nemely kérdésben, de minden egyébben tartssanak a kormány-párttal, s ne keveredjenek a conservatívek közé, kik tőlük elvileg különböznek.

Hy meggyőződés mellett csak a szabadelvű párt föltétlen hívére szavazhatok. Bodnár István.

Közigazgatási ülés.

(Julius 11.)

(Hírnyszoklat: Huszár István, Scitovszky János, Ebeczky Emil.)

Előadó: Gr. Gyúryk Ábrahám főispán.
Az ülés meggyűlést, felolvasatott az alapfői jelentés, mely jelzi, hogy a ki-mebb polgári ügyek ritelére néve miniszterileg megfordított szolgabírák, név szerint Garvich Ferenc és Oláh József a hivatalos munkát az alapfői előtt leteiték; továbbá, hogy a járáshíradási bürtönök orvosilag megvizsgáltatván, azok kifogástalanoknak nyilváníttak. A loconai bürtön állapotáról Sréter Alfréd véleményes jelentése, a Oláh bürtön állapotáról Benicsky Gyula jelentése beérkezett.

A főjegyző előadmányai közül:
Schweitzer Dávid felebbesede épi ézeti egyben, Plachy József szolgabírónak a végelt adalott ki, miszerint a salgó-tarjani szépművészeti bizottság megalakulásától és hatásköréről a legközelebbi ülésig jelentést tegyen. Az egy maga végleges elintézés alá a jövő ülésen kerül.

Baova költség-folyamodványa a kár-tékony vadak pusztítása iránt, vizsgálat vé-gut Plachy József szolgabírónak kiadatott. (Gr. Csabrian László megjegyzi, hogy né-hány vadászai vágyó ari embertől eredt a folyamodvány.)

Balinger Imre salgótarjani győgyász-tár kezelőjének oklevele beérkezett, az megfordított.

Felolvasatott az árváügyi jelentés. (Lásd lejjebb.)

Gr. Csabrian László indítványozta, hogy az árvák ingatlan vagyonának ke-selés tekintetéből javaslat bizottság, mivel a körül a legnagyobb viszonyok lepa-szoltatnak.

Ramányfy József is pártolja az indít-ványt, annál is inkább, mivel a felelősség az egész m. bizottságot terheli.

E bizottság tagjai: Komjáthy An-selm, Harmos Gábor, Ramányfy József és Pajor István választottak meg.

Harmos Gábor főjegyző előadja Vesz-tovszky loconai csimadja felebbesede. Ne-vezett a loconai ipartársulatból kiadatott. Az előfői határozat, mely a kizártsást helybenhagyja, indokainál fogva helyben-hagyatott.

Adóügy. Előadó: Tornay György. — Julius havában befolyt adó 39040 frt, több a tavali hason hónapban befolytál 6666 frt 75 krmal.

Buják költség előjárónak felebbesede, melyben Dacsinszky adóbehajtó által köv-ezt 12 frtyi eljárás költséget töröltetni kérik, elutasították.

Szécsény város halasztási kérvénye — az adóhátrólak beemodására néve — eluta-sított.

Varus János kérvénye adóhalasztás iránt, elvettem.

Kir. ügyesség. Előadó: Bórosi Lajos. A b-gyarmati bürtönben június havában 300 férfi és 10 nőfegyver volt elszárv. Munkatereménység 428 frt 89 kr.

A loconai és főleki bürtönök a kün-pistonság feltételeinek meg nem felelén, az előfői jvításta a beérkezett terve-

zet szerint 94 frtyi költség vált szűke-szed; a második, melynek telkét és anya-gát gr. Berehtold Arthúr ajándékozta, a melyért a közigazgatási bizottság neki jegy-műkönyvi költséget szavazott, hasonlólag ja-víttatni fog.

A loconai bürtönben 10 férfi és 1 nő, a főleki 1 nő volt elszárv a lefolyi hóban.

Azon tényből, hogy a loconai bürtön-ben egy Raskó nevű egyén marcius havá-tól szonvó vizsgálati fogásban, Benicsky Gyula felolvasatja folyván gr. Forgách A. indítványozta, hogy a vizsgálati fogást ki-tüntető rovatok mellett azon indokok is, melyek miatt a vizsgálati fogás bomzabb időre basatik, ki-tüntetve legyenek.

Ramányfy József azért is tartja szűk-ségeknél ezen indokokat, mivel a választá-sok közöttben vagyunk.

Pokorny Gusztáv illetéktelennek ta-lálta ezen beavatkozást a közigazgatási bi-zottság mint adminisztratív hatóság részéről; a többség azonban eljogadta gr. Forgách A. indítványát.

Közigazgatás. Előadó: Dr. Baintner Ferenc. — Az ügyességű általában jó. Zlatnó, Zeleznéc, Poltáron és Ronyán 257 személy szonvó himlőben. Ezek közül 13 meghalt. Az állatok közt a szilváki járás több községében rühkór dühöngött. Homok-Terennén 260 széttes döglött el. A szükséges óvzabályok gyorsan megtelettek.

Államépítézet. A vács-selmeci és lo-conai szőlőyi utakon szonvi emltésre méltó alakítási mozzanat nem fordult elő.

Az 1889. évi költségvetés megállapítá-sára néve dr. Forgách Antal, Pokorny G. Benicsky Gy. Bósz Pál, Sréter Alfréd urak küldetnek ki.

A beemutalt uttervezet bomzabb esz-mecserére adott alkalmat. Gr. Csabrian L. ur megjegyzése szerint mindenki a maga járdm védelmére kelt. Sréter az újfalusi utra tervezett 5800 frtból a veresgíre lea-lyndott 1800 frt, Benicsky Gy. a főleki utakra, melyet gr. Csabrian is támogatott, azon reményből beazogot, mely az inasges töketlenítés beazogéból vizsakerül. Ez nem kevesebb mint 16 ezer frt, melyből a fu-tekli járára közül 9000 frt esik. Általában most lea érezhetővé azon elv, melyszerint az egyes járásekből befolyt beazogek, kizá-rólag azon járdm utjaira fordítandó.

Az uttervezetet és költségvetést el-küldni fogjuk.

Az ülés d. u. 1 órakor ért véget. — Jövő ülés augusztus 14-én lesz.

Pajor István árvaszéki elnök másod-évnegyedes jelentése a gyámi ügyek álla-potáról.

Tekintetes közigazgatási bizottság! A gyám-gondnokságról alkotott 1877. évi XX. törvény 123. § a értelmében, a folyó évi ápril, május, június havi 2-ik évnegyedre szóló jelentésemet van szonvó ponton-kint s az árvák ügykezelés minden ágára vonatkozólag következőekben beérjeszteti, nygmit:

Az 1-6 pontra. A marcius végével záródott első negyedre kimutatott 13,131. gyám-gondnokoltak létszámához a jelen má-sodik negyedben 106 egyén járulván, az árvaszék gondozása alatt állottak száma az 1. alá mellékelt számvevői kimutatás szerint 13267. egyénre emelkedett, mely létszám-ból azonban levonván az ezen évnegyedben nagykorusakká lettek számát, összesen 128 egyént, maradt június végéig a gyám- és gondnokság alá tartozók tényleges létszáma 13129. egyén.

A 2-ik pontra. A megyei árvaszék tevékenységének számszerű kimutatása a 11. alatti zért iktató kiadói beérjesztésben tartalmazatik, melyhez képest a folyó év elejétől június végéig iktatóba vezetett be-szesen 4421 darabból esett a mostani vagyis második évnegyedre 2300 darab, s az be-szes ügyszámból június végéig a két ren-dez elnök Piry János és Jeszenszky József némi részben pedig Horváth Danó árvaszéki jegyző mint helyettes előadó által is 2922 darab elintéztetvén, (mely számból az első negyedre 1056, a másodikra 1866 darab esik), elintézetlen maradt június végével

1609 darab, ezek közül pedig beemutalt az előfőnek 728, beemutás alatt maradt az írtárban 780, kiadatott az elintézetlen be-szes ügydarabokból 2626 darab.

Az árvaszéki elnök iktatójába beemutalt az elintézte 16n januártól június végéig 116 darab, mely számból esik a je-len negyedre 68 darab.

Gyám-gondnoki számadás beemutalt az év elejétől a mostani második negyed vé-geig 191 darab, melyből esik a jelen évnegyedre 110 darab. Ebből kiadatott a szá-mvevőnek megvizsgálás végéig 66 darab; elintézte lett mind. Elintézés alá maradt még az egész ügyszámból 105 drb.

A fentjelzett teletos hátrálak, t. i. 4431 darabból 1609 ügydarabnak elintézet-len, és 2922 elintézet darabokból 297 da-rabnak kiadványozatlan volta onnan szá-rmazik, mert a mielőtt már februárkavi jelentésben egész beemutással utalt, teljes lebetelenségnek bizonyult, hogy Nógrád-megye 13-14 ezer gyám-gondnokoltjainak ügyei 9-10000 számot tövő ügyforgalom mellett, az új törvény által kívánt szába-tomással két rendez előadó által elintézte-senek és az elintézet darabok kiadó nem nem letében az íródi egyéb személyzetnek is hiányosan szervezett voltát és azon kü-rülményt, hogy a gyám-gondnokok és gyá-molt-gondnokoltaknak az új minták szerinti nyilvántartása a teendők halmozát jelentő-kenyen megüvelő, szűkegképen hátráló koknak kell előállni, ami hogy az árvák érdekében nem kívánatos, s így a gyám-ügyi törvény rendeltetésével világos ellen-tétben áll, magától értetik.

Mi volna azoz szükséges, hogy ezen nagy hiányokon segítve legyen, a mi nél-kül minden jóakarat és bármily megfeszített ügybzgalom sikertelen maradt, tüzetesen és indokoltan elő lett terjesztve az a vég-ből kiküldött szakbizottság jelentésében, melyet a múlt májusi közgyűlés egész ter-jedelmében magávé tövén, az ebben ki-vántak megadátáért a nmgm belügyminisz-ter urhoz felírtat írtázu határozott, s mely felírásnak kedvező eredménye az árvákgyek yezelése és tényleges intézésével hivatalok-nál fogva megbízott községek által tisztelet és bizal-m helyeren váratik.

A 3-ik pontra. Az árvapénztárak álla-potát a 4. § 5. § 6. § alatti fektetett számvevői kimutatások tüntetik elő, melyekhez képest az ápril, május, június havakban kezelt pénzek, kötvények és értékpapírok beazoge-tett június végén felzámítva, 278, 234 frt 61 háromnegyed krajczárt, a pénzbeli beté-tek takarékpénztárilag lévén elhelyezve, kölcsön adás csetai elő nem fordultak; a kamatok pedig a takarékpénztári köny-vecekben tartalmazott beazogek után, ki-vánt időre rendezen kiszolgáltattak, s a jogosult feleknek, a gyámügyi törvény 293. § a értelmében a tartalékalap javára lo-ronni megengedett 10-évesztől levonásával késbesítetnek. Ezen így május 7-ik óta ju-lius 1-ig levont számtólíi tess 68 frt 22 kr.

Az összesített régi letétekből alakított árvaszap lett a folyó évnegyed végén kész pénzben és követelésekben összesen 1001 frt 8 krt, a gyűjtésekből alakított ugynevezett árva segélyalap pedig 1040 frt 83 krt, mely be-szes pénztárak alólírt által időnként s minden hónapban legalább egyszer a tiszti ügyész és számvevő küszeműködésének szabályszerűlag megvizsgáltatván, kezelők-pontosnak és kifogástalannak találtatott.

A gyámi hatóság alól a jelen évnegyedben a 7. § alatti szerint 12 egyén sza-badulván fel, kik közül 21 vagyontalan volt a vagyonnal bíró 107. egyén számára kiutalványoztatott s illetve tényleg kiadatott a pénztárból be-szesen és pedig áprilhóban 1311 frt 26 kr. májusban 17028 frt 76 kr. júniusban 1496 frt 62 kr. mindegyütt; 18836 frt 64 kr. érték: készpénz, kötvények és értékpapírokban.

A 4-ik pontra. A gyámhatósági kü-lömböz községeknek hátrálékban lévő régibb és legújabb ügyekben eljárásokra vonat-kozó jelentések a 8. § alatti kimutatásban foglaltatván, ezek száma tess a megyei bat-járás sz. bírájánál összesen 192-öt; a tisz-ti ügyszéknél 46-öt a körjegyzőségek-nél

23-at, a községek képviselőitől 7-et; a községi községnek-nél 498-öt; magán gyá-moltak 70-et, gondnokok-nál 6-öt; gyám-gondnoki ügyekben különlegesen érdekel-t magán felektől 70-et mindegyütt 1107-et mely be-szes hátrálak csaknem felekezése a községi községmokra esvén, alaposan reménylihető, hogy ha ezek teendői a tör-vényértelmében a magán gyámokra való átbarítás folytán megkevesbednek, az ezen községek feladatát képező működés és mind kevesebb bírányt és hátra maradáat fog eredményezni.

Kelt B.-gyarmaton 1878 július 1-én.

Pajor István,
árvaszéki elnök.

Választási mozgalmak.

Nyilatkozat. Azon Jeremiások elie-nében, melyeket Pulasky Ágost úr megre-mült Conventionatusai addigi szíves felatjuk azok bukása esetében leendő elvezetének féltelmében a szécsényi szabadelvű párt vé-leményök szerinti kibebítésére, az ellenzéki lapokba a nagy közönség mulatására szélnek beemutának, nyilatkozatjuk, misze-rint Pulasky úr következő lettei által totte magát népszereztetőnek!

Iször az úrrendésbe jött szolgabíró hivatalt annak idejében a mivel közönség majdnem egyhangú kívánsága, ellenére, erőszakosan oly népszereztető egyénnel helyettesítette, kit már előre, alkalomilag s jó mamelukjának szemelt ki magának.

2-szor Szécsényből az adóhivatali, da-ozára annak, hogy magát hatalmas befo-lyásos kormánypárti képviselőnek tartotta, s a pénzügyminiszter ő nagyméltósága szo-mélyes barátságával dicsekedett, szécsényből elengedte tenni; s az által a várost a vidé-két sok ezer forint évenkénti jövedelemtől megfosztotta, s ezen járdm községi legna-gyobb részének azon kellemtelen helyzetet szerezte, hogy addókkal s legkisebb ide-vágó ügyekkel s távol eső B.-Gyarmat, Szilák, Loconra kénytelenek a legnagyobb munka időben is befutadni.

3-szor a szécsényi járdm egy segéd-szolgabíró s csodabiztosatól míg ezt minden járdm megnyerte, az által, mert a tisztviselői állomásokat szonvó megyei gyűlésnél ma-gát visse vona, megfomta — s a járdm sok hátrányoknak kitétette, s ezek által kézzel foghatólag beigazolta, mennyire szí-ven viseli a járdm jó létét, a szécsényi vá-lasztó közönség, művelt s gondolkodó kö-zönség nagy része előtt, a körülötte előbből megmaradt s az előfői említett eseméni adott szavok ellenére, ok tudják, miszoda érdekből következtetlén mamelukjai a Pul-sky által a járdm hátrányára elkövetettek, így látszik most már helyeslői nem nagy dicsekedésükre (ne mondjuk szégyenükre) Pulasky Ágost úr magát sokkal népszerezté-lenebb totte mintsem megbuktatására a Conventionatusai által minden beemutit-ható alap nélkül szonvó beemutított állító-lagos hivatalos promiók szűkeglettelésnek.

Továbbá nyugtassa meg magát Pulasky Ágost úr, hogy feltéve de meg nem engedve ha netalán itten ottan az ő Conventionatusai által beemutitthatólag a szabadelvű párt követőin, kik már jóval előbből mielőtt Pulasky úr az említett után újból fellépése közönségét lett volna, Harmos úrhoz csatlakoztak. Ezek megvárástára végelt el-követett itatások, vesztetéseik, fakultatvá-nyozások, s a szegény tudatlan választókra »Ti kutyák ha Pulaskyra nem szavaztok még az unokátokat is koldusokká tétetem» kifejezéseskelli fenyegetődzések, hivatalos felügyelet és ellenőrzés használtatik. Ezek azonban azokat, melyek csak a nem rég elmúlt időkben, Pulasky urak érdekében, midőn a békés választó polgár is csendes nyugalmából felveretve csupa gyanúból bürtönbe hurcoltatott, felhasználattak távol-ról sem közelítik meg.

Szécsény, július 18-án 1878.

Nagy szonvó let akaró érdeklő választók.

Salgó-Tarján, 1878. július 15.

Tekintetes Szerkesztő úr! Salgó-Tarján nagyközség szépi ünnepélynek volt színhelye a hó 14-én. — Veres Pál úr, volt ország képviselő, meglátogatta községünket; a csakhamar lerjedt a bír, hogy városunknak kedves vendége van.

S. Tarjánban az szabadelvű kormány-pártiaktól állván, csak egy gondolatba került: a a délután egy órakor érkező vendégünk a legeszebb üdvözlésben részesült.

Veres Pál úr ebéden Zemlinaszy Rozsó bányafelügyelő úrnál — vacsorán község-területben álló Plachy József úrnál volt. Itt érte őt azon meglepetés, midőn esti 9 órakor a külsőrean egybegyűlt, mintegy 2000 lélekből álló menet laposra hozatásában megkezdte útját Veres Pál úr volt Nógrád-megye alispánja s ország képviselő szállása felé tartott. —

Előli hozzan longó lobogókkal a bányatársulati zenekar nyitotta meg a menetet Rákóczy-indulóval. Ezt követő hozza lánoszolata a bányászoknak kezökben égő bányalámpákkal. Köszönt a vasgyári zenekar haladt, követve díszes díszöltözöttségű által élőkön maga a tiszelt parancsnokkal, — minyájan dísz egyenruhában.

A kétszobos hozzan tartó fáklyaszórgólyas regényesen világította meg a hullámzó tömeget; míg a menet elért Veres Pál úr szállásáig, hol ezen kedves vendégünket volt üdvözlendő Salgó-Tarján szabadelvű községe.

A nyitott a fényesen kivilágított szobák ablakai előtt a zenekar a „Szózatot” játszotta; mely után helybéli év. lelkész, Rutkay Sándor úr lelkes beszédével töltötte a nagy közönség érzelmét a politikai meggyőződés; melyre Veres Pál úr — meglepetésre ezen nem képzelt tisztelet nagyságától — ócsinta elfoglaltság és nyíltsággal ecsetelése buzgóttan érzelmét a kiemelve S. Tarján haladását a közéleti termelés-, vasgyári ipar- s egyéb kereskedelmi foglaltságban, hangnagysággal, miként neki a szabadelvű békepolitika egyetemes a mely egyszerűsége az ipar-kereskedelemből kőzöllet a szellemi előbbrehaladás politikája is Készlet politikai fejtegetésébe ezután nem is bocsátkozott szíriányban — amint bíztuk is — más alkalommal szerencsénk leendő ismét hallgatni.

Szép beszédet hozzan tartó felkérő eljenzének közt végsőbe, mire a zenekar lezárta több klasszikus darabot játszott el; melyek után a nagyérdemű kísértet öltözött Veres Pál urat, — míg szeszó mellett oszlott el.

A helyi választó kerület szabadelvű párt tagjai f. hó 21-én a jelöltség érdemében Füleken értekezést tartand, ahol Veres Pál volt alispán s ország képviselő úr fog felkérni a jelöltségre az ellenzéki Károlyi János jelölt ellenében, aki hallomás szerint a jelöltségről máris lemondani készült.

Szécsény, július 18-án.

A szécsénykerületi szabadelvű párt néhány tagjának mai értekezése kétséges kivétel helyett, hogy pártunk s körületben túlnyomó többséget biztosított magának már addig is, mindazok legnagyobb öröme, kiknek a közügy érdeke szívén forog, s kik már régtől undorral fordultak el a Pulsky-párt eljárásától. — Készen állva írtam Pulsky-pártot, mert itt nem ellenzéki, de oly érdekesvetséggel állunk szemben, — tisztelet a kevés számú kivételnek — milyennek pártját az országban hibában keressük. Ezek óta egyedül feladata volt Szécsényben Pulsky-urak és az országos conventionatusainak lehetősége behálózni a város és közel vidék szavazó polgárait, mindenben mellőzni és elnyomni azokat, kik Pulsky-urak és Terztyánszky István nem akartak feltétlenül meghajolni. A város házárol az utolsó hajdóig kiküszöbölték az ellenzéki egyéneket; takarékpénztárt alapítottak, ahol csak azok kaphatnak pénzt, kik vagy a kiklik feltétlen bívei, vagy Terztyánszky-urak adóai, kiknek a takarékpénztár valóban közzelintézetű közzelintézetű beiktatására s a részvényesek nem nagy öröme. Nyakára öltök a publikumnak annyira, hogy Szécsényben alig van ember, akit Pulsky-urak lehetne mondani, de ismét alig van ember, ki e mély ki-irását szívából ne kívánna, s lehet mondani, hogy az egész város és vidék nagyot fog

lélekezni, midőn Pulsky rég meg érdemelt bukásával a denevérből szétröppen. Alig várják a perczet, hogy pártunk s országos képviselői megérkezjenek. Ez ők körülük mégis tele a világot, panaszolva pressiót és vesztetést, feljelentve a bíróságok és hatóságoknál embereinket, hogy meg féltelnek őket. Gyönyörű fegyverek, melyek jelzik a köcsög bukását, (mindenfélle tekintetben alkalmazva a szót) melynek mindanki fog örülni, csak Terztyánszky-urak fog megcsúszni. A romlott általános pártunk túlnyomó többségének tudatában, innen a ruppant lótsa futás, Pulsky ur mint a csapdába szorult egér, azalattal egyik szögletből a másikba, kezet szorít s perit lesz mindenki, akit azelőtt lenézett, paravadeálja meg azokat is pártunk részéről, kik Harmos Gábor felléptetésének legkövetlenebb tényezői voltak, azt hívén, hogy az ő szóp azemeiért meg a tüggetlen egyének is compromittálják magukat és pártunkat, más tekintetben is minden erőt megfeszítenek, hogy létkü pilogé mecso végkialvás előtt még egy nagyot lobbanhasson, azután pedig hadtörjön ki a katasztrófa! Amit ők a választók megveszteléséről rólunk írnak és beszélnek, azt mi is mind olmondhatnánk, feladhatnánk, de nem tesszük; ez a kétségbeesettek nyomorult fegyvere, s mi nem akarhatjuk, hogy biztos győzelmünk rosz akaratú feljelentések árnyát vessenek, de azért tudunk és látunk mindent, ismerjük a működő egyének tevékenységének indokait is, és jöhet idő, talán már közel van, midőn lelétszünk a fariseusokat s tényeket hozunk fel a mendemondák ellenében, melyet pártunk emberrel elkedvetleníteni és megfélemlíteni igyekezik, de mind hiába, pártunk győzni fog és Pulsky ur bukni és csatlócsal mint a polyva szétrálatni. H. J.

Tisztelet Szerkesztő úr! Becses lapja 28-ik számában mi alulírottak, mint az egyesült ellenzéki dejtári és patáki vezetők vagyunk feltüntetve; megfoghatatlan előtűnik, miként haasmálhatta bár ki is neveinket, minthán mi az ellenzéknek semmiféle gyűléseiben és tanácskozásaiban részt nem veszünk és nem is jogosítottunk fel senkit sem, hogy benyúnjunk az ellenzék vezetőségébe megfigyeljék. Saját igazolásunk végett tisztelettel felkérjük a tisztelet szerkesztődet, szíveskedjék becses lapjában felírni, hogy mi az ellenzéki párthoz nem csak hogy nem tartozunk, sőt ellenkezőleg miink kormánypártiak parkidunk minden befolyásunkat Szontágh Pál úr b gyarmati választó kerület képviselőjelöltje érdekében érvényesíteni.

Dejtár július 18-án 1878.

Herzterényi János.

Rák Mihály.

Gazdászati.

Maffia buza párhuzamos miveltése.
(3-ik kötet.)

Az 1849-iki menekültek egyike Spolieties Bódog vírása térvén a mult évtized felé Észak-Amerikából magot hozott magával bizonyos bűzából, melyet saját „farmján” Jora, államában természetelt volt a melyből állította, ez legyen az buza faj, mely azon vidék rendkívüli kemény teleit a legbiztosabban kiálja, és e mellett bőven is terem. Ezen újdonság gyérkésztetéből jutott egy maroknyi Szécsénynek is s a mennyi jutott, 1869 őszén elvetett kerti ágyba s a szaporulat a következő évben állítottatott a birtok legmagasabbban fekvő gazdaságába, hol — bár a talaj buzaköves és a fekvés sem annyira magas és esponált, hogy a buza termesztését megkísérteni sem lehetne addig a kifagyástól féltelől, eminek csak rossz természetű.

E helyen a tengeren túlonani jóvavény az első éven nem úgy 1869-70-iki telei jól állotta ki, és ezen úgy, mint a következő évben oly gyorsan szaporított, hogy 1871-ben sem csak ezen, hanem egy szomszéd kisebb gazdaságban is, minden buza alá kényszerített föld, Jovai maggal láttathatott el.

E buzafaj bokorképzése nem erős; kalásza tar és kisebb mint a magyar búzáé; szára rövidebb de keményebb, a megdőlésre kevésbé hajlando, azeme inkább kicsi, gömbölyded, sötétpiros; rendszeren aczélszebb és súlyosabb mint azon szakálos fajták, mely Nógrád s vidékén honos; de termékenységére nézve általában véve nem mutat előnyt az utóbbi fölött a hat év alatt, míg mivel-tetett, mely oknál fogva termesztése aligha a kétgazdaságra nem marad szorítva, hogy

az 1873-iki Rosada-ér s mérvények ellenében odaszógtat napfényre nem hozza. Ezen évben s. i. a rozda valamint az egész országban úgy a vidéken is a hazai-buzában nagy pusztulást tölt, míg ez a tar amerikai és az akkor állnak kiátrén már szinte természetű „Angol, Viktória buza töle érin-telontul maradtak és kielégítő kőszép termés adtak.

Ezért nyert helyet az Jovai buza ugyan azon év őszén a központi fő gazdaság talaján is, oly módon, hogy három negyven holdat táblán a törzse két egyenlő részre osztván az egyik eszel, a másik a helyben honos maggal lott bevelve.

Szintén a rozadától oly súlyosan lősgatott 1873-iki aratás volt az, mely az Ausztráliai vagy Adelaidei buzát, illetve hírt, gazdaságunk közt mag, ra nevelte. Olvasván Thaly Zeigmond közléseit Ujszönyről, — Hajnik János és mások tudósításait a buzafajjal elért rendkívüli eredményekről, azaporaság és rozda győze tekintetében, kísértve leltünk vele próbát tenni. Az Ujszönyből megrendelt 10. pm. mag csak október utolsó napjaiban érkezett meg és azonnal elia vettelt, nem frissen trágyázott, de eléggé erős előzőleg takarmány tengerit és bukányt hozott földbe, késsel nem vető géppel, minthán a talaj nem eléggé száraz állapota az utóbbi alkalmazását nem engedte meg; és hosszabb idejű várakozást pedig a vető időny előrehatadott volta nem tette tanácsossá.

Az e vetések után beállott sanyaró télre, és száraz fagyos tavaszra oly állány aratás következett, minthán az inséges 1863 óta a vidék ősziekben kivált nem látott. Buza 1874-ben Szécsény táján nem csak kevés lott de ez a kevés is többnyire csak-kös lott. Nállunk a helybéli faj maximumul 8. — általában alig 6. poz. mérőt hozott a termés nagyrésztben szűkítő volt inficiálva bár a magok szokásos oltása (pázo-lás) két galickó oldatban, ezen évi vetés-nél oly kevésbé volt elmulasztva mint más-kor. S az a központi leggondosabban mivelt gazdaságban, rendez buza talajon ütött be

Az Jovai buza, mely amint láttuk, álló hely és miveltés mód tekintetében a közönségesen lehetőleg egyenlő tényez Conditiók alá volt helyesve, hozamát egy helyen 11 kétnegyed poz. mérőig vitte fel ugyan, de a nagy átlagban termése még kevesebb és szűkítő még rátabban megtámadva volt mint ezé.

Ellenben az első próbát álló szőnyi, Adelaide buza 12 64-ös poz. mvel szolgált holdanként egyenlő, szép súlyos magból, melyben az szűgnek csak álligszere vehető spradiens nyomai találkoztak.

Rozda ez évben a vidéken általában nem volt.

Anyi ezen aratás után már tisztánál-lott, hogy a tengő erejében álllyedő rozda és szűg ellenében egyaránt gyöngének bizonyult, terménye mindesetre nézve sem jeles helybéli fajtát valamely újjal tökéletesebbel okvetlenül felcserélni kellend, de a kérdés melyikkel, még mindíg nyitva maradt. Mert az északamerikai faj, mely 73-ban a roz-dát legyőzte, 74-ben prédául enven az szűgnek, megalta az odaszógtat épített várakozást; az ausztráliai buza pedig, ha mindjárt első vetés, számba véve az évi-járás mostohaságát, helyesen sikerültnek volt is tekinthető, még sem birtunk még egyebet, mint folytatandó termelési kísérle-teknek érdekesebbé vált tárgyát.

Mokay Sámuel örekvései a hazai buza nemesítése körül s az e tőren általa elért siker épen akkor foglalkoztatta a legelő-kebben gazdaságoságunk érdekeltiséget. A ki „Halletrót” és a genealogicus tenyésztés bámulatos eredményeiről csak messziről is hallott, nem maradhatott közönyös e moza-nat iránt, és nem maradtunk mi sem.

Amde hozzászólás és tapasztalás után a gyakorlat mezején már akkor tisztán láttam azt, hogy hazai fajtákkal, bár mily kitűnő legyen a buzatermesztés rendez constellatiók között, a természetmennyiség egész a tőlértig kocskára van vetve, mibelyt az könnyű természetével ellenkező helyzetbe, abnormis talajra vitetik. A Gerendasi neme-sítés még igen rövid törzsfaja nem cailla-

pilbetta le az innen eredő aggodalmat, ha tulajdajunk ezen utóbbi csatlóyára le Gerendáról hozatunk magot. Előszóva le tehát a Mokay féle nemesített buzát kísérleti objedumul a rendez buza talaj szűkára, egy érdekesebb buzafaj utáni kutatás szükségé még mindíg kézen fektet.

(Folytatás következik.)

Meményi Károly a b. gyarmati haba-rékpárt journalistája a „P. N.” legutóbbi számában a szabadelvű kormánypártot ma-szaj pártnak keresztelti (?) el. Közlemé-nyének az része a legérdekesebb, mely a szerkesztővel azal téveszt meg, hogy est az elnevezést már az egész habarékpárt fel-kapta, perzsa, mint az őszallomda elnevezés szikráját; mert a párt — úgy mond — bi-valalokokból s egyéb díszített individualitá-sokból áll. Valóban azallomda elnevezés! Egy gyenge tekintet azonban a habarékpártira és azonnal kész a hason gúnyos: kikből áll a habarékpárt a b. gyarmati já-rásban? néhány választóból, és annál több nem választóból. A választók közt van con-servatív, 48-as, republicana, Zichl con-ventionais, tyák pródator, (tisztelet a kevés kivételnek) potya korbely, s több efféle notabilitás. Ha azonban R. K. úr nem volna ott, ezünkbe so jutna, hogy a pártnak leg-hívebb elnevezése: a más-más párt.

Hírek.

Megyénk szépeinek tiszteletében! Jul. 8-án a „Fővárosi Lapok”, szerkesztője Pulasky Ferenczről a következő tartalom levelet kapta. „Tisztelet barátom! Moxillat Gábor, a saingermani híres muzeum őre Párizsból tudósít, hogy aug. 16-ától 26-áig nemzetközi régészeti és emberani congressus fog tartani a kiállítás nagy termében. Ez alkalomra a francia antropologok olyan albumot készítenek, melyben minden európai nemzet legeszebb nőinek fényképeit állítják ki, s e tekintetben engemet is felzólítanak, hogy a gyönyörű magyar nőknek (devois admirables hongroises) fényképeit a nemzetközi album számára szerezsem meg. Hogy a felzólításnak méltóan megfeleljek, felkérem hazánk szépeinek (leányok-nak, asszonyoknak) tisztelet, hogy legyenek szívesek azok fényképeinek egy-egy díszes példányát július hó 30-áig a nagy. neme-muzeum irodájába behálózni, hogy legyen alkalmam Párizsban lobizonyítani: nemcsak listánk finomsága, boraink íze, erdeink fá-ja, és szépeink művészete, hanem nőink szépsége is bátran versenyeshet az egész világgal. Pulasky Ferencz. Erős hitünk, hogy megyénk szépeinek tisztelet mindent mozgába fognak hozni annak megbizonyi-tására, hogy Nógrád szépek számában nem-csak gazdag, de néhány nagyobb magyar várost kivéve, bármelyikkel is versenykő-pes. Beküldetett.

Hilbaisgáltás. Orozi Miklós urak lapunk mult számában megjelent nyilatko-zata folytán kijelentjük, hogy Orozi ur ne-behatolása csupán saját hibán alapul, minthán az érintett cikkben Balogh Antal és Orozi Miklós egymást csúfolják helyett „csúfolják” szedették, miért is legyen me-gnyugodva a tisztelet felzólító ur a ne hídja hogy mi őt vagy bármely érdemes egyéni-séget, azért, hogy pártunkhoz nem tartozik, nevezetesebb tenni szeretnénk.

Meghívás. A b. gyarmati delegyiet kirándulást rendez a szépi fűrdőbe f. hó 28-án. Több kitűnő dallal kísért meglapoi a községet, mely oda tisztelettel meghíva-lik. A tánc d. n. 3 órakor fogja kezdését venni.

Paczolay János f. hó 14-én tartotta beszámoló és programbeszédét Ipolyágon. Nyomban ró ki is jelöltetett.

Pályázat. Van egy aranyam, azt tő-zöm ki annak ki lapjában világomni meg-fejti: hogy az aj. lapjában 1874-évi XXXIII T. Cx. 93 és 91-ik §-a megegyezőség, ér-telben s nem csavarhatón van írva. Szakla-bo-nyán 1878 július 19. Párizs s. A. pleháson.

Fiacsi árak B-Gyarmaton.

1878. évi július 15-én.

Egy méter mással:
Tiszabúza 7 frt 60 kr. — 7 frt 80 kr.
Rozs 5 frt 60 kr. — 5 frt 80 kr.
Árpa 5 frt 60 kr. — 5 frt — kr.
Zab 5 frt 80 kr. — 6 frt — kr.
Kukorica 6 frt 50 kr. — 6 frt 80 kr.

Juggyalta: Székely János.

Feltalás szerkesztő

Horváth Danó.

Nyomatott a kiadó-tulajdonos Kék Lászlónál B. Gyarmaton 1878.